

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 31 maj 2024
(OR. en)

10402/24

CLIMA 215
ENV 561
ENER 257
TRANS 251
AGRI 443
ECOFIN 609
COMPET 597
IND 285
MI 546

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Kommissionens meddelande om Europas klimatmål för 2040 – Riktlinjedebatt

1. Som vägledning för riktlinjedebatten om ovannämnda ämne vid mötet i rådet (miljö) den 17 juni 2024 har ordförandeskapet utarbetat bifogade not och frågor till ministrarna.
2. Coreper uppmanas att ta del av noten och frågorna från ordförandeskapet och överlämna dem till rådet inför riktlinjedebatten.

Kommissionens meddelande om Europas klimatmål för 2040**– Riktlinjedebatt –****Inledning**

Den 6 februari 2024 offentliggjorde kommissionen sitt meddelande *Att säkra vår framtid – Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga ett hållbart, rättvist och välmående samhälle*¹ (meddelande om klimatmålet för 2040). Meddelandet innehåller en vision bortom 2030 mot bakgrund av att klimatförändringarna intensifieras och deras verkliga kostnader ökar. I meddelandet fastställs en vision för Europa som en kontinent med ett starkt industriellt ekosystem, ren, koldioxidsnål energi till överkomliga priser och hållbara livsmedel och material, som kommer att ge resultat för EU-medborgarna och göra EU resiliert mot framtida kriser.

¹ Dok. 6291/24 + ADD 1–6.

På grundval av en grundlig konsekvensbedömning rekommenderas i meddelandet en minskning på 90 % av nettoutsläppen av växthusgaser jämfört med 1990 års nivåer som mål för 2040, så att EU förblir på en stabil väg mot sitt mål att uppnå klimatneutralitet senast 2050, vilket fastställdes i den europeiska klimatlagen. Det rekommenderade målet är i linje med vetenskaplig rådgivning och åtagandena enligt Parisavtalet. När man enats om målet för 2040 kommer det att ligga till grund för EU:s nya nationellt fastställda bidrag enligt Parisavtalet, som ska meddelas UNFCCC i god tid före COP30. I meddelandet anges att för att uppnå en minskning av växthusgasutsläppen med 90 % netto bör EU:s återstående växthusgasutsläpp 2040 vara mindre än 850 Mt koldioxidekvivalenter och koldioxidupptaget bör uppgå till bortemot 400 Mt koldioxid. För att komplettera landbaserade upptag som binder koldioxid i biomassa och mark kommer det att krävas industriella koldioxidupptag från biogena källor och atmosfäriska källor för att uppnå målet för 2040, samt för att nå nettonollutsläpp senast 2050 och därefter absoluta negativa utsläpp. I detta ingår att införa lösningar för avskiljning, användning och lagring av koldioxid för att minska och kompensera för växthusgasutsläpp som är svåra att minska inom vissa industrisektorer, luftfart och sjöfart. Vid sidan av meddelandet om klimatmålet för 2040 offentliggjorde kommissionen därför också meddelandet *Mot en ambitiös industriell koldioxidhantering för EU*², där det fastställs en strategi för att utveckla en gemensam och övergripande politisk ram och investeringsram för industriell koldioxidhantering i EU som ger rättslig säkerhet och incitament för investering i avskiljning, lagring, användning och upptag av koldioxid, såsom bio-CCS och DACCS.

I meddelandet om klimatmålet för 2040 fastställs också ett antal villkor för att uppnå det rekommenderade målet, särskilt ett fullständigt genomförande av den överenskomna klimat- och energiramen för 2030, säkerställande av den europeiska industrins konkurrenskraft, större fokus på en rättvis omställning som inte lämnar någon utanför, lika villkor för internationella partner och en strategisk dialog om ramen för perioden efter 2030, bland annat med industrin och jordbrukssektorn.

² Dok. 6306/24.

I rådet inleddes den 12 februari 2024 en ingående behandling av meddelandet och den åtföljande konsekvensbedömningen i arbetsgruppen för miljön. Den 25 mars 2024 inledde rådet (miljö) en första debatt om kommissionens meddelande. Härvid framkom ett allmänt stöd för att fastställa ett klimatmål för 2040, och de nödvändiga villkor som avses i meddelandet ansågs vara relevanta.

Lägesrapport

Mot bakgrund av den sektorsövergripande karaktären hos meddelandet om klimatmålet för 2040 har ordförandeskapet aktivt involverat andra relevanta rådskonstellationer på teknisk nivå i diskussionerna om meddelandet om klimatmålet för 2040 och dess konsekvensbedömning, däribland energi, industri, transport, jordbruk och finansiella frågor. Dessutom har särskilda möten hållits för att göra det möjligt för kommissionen att lämna svar på de många frågor som delegationerna ställt. Olika rådskonstellationer har insett behovet av att ta hänsyn till klimatförändringarna inom sina respektive sektorer och att utveckla politiska strategier och åtgärder i linje med EU:s klimatneutralitetsmål, och därigenom bana väg för omställningen³.

³ Se till exempel rådets slutsatser om framtiden för EU:s digitala politik av den 21 maj 2024 (dok. 9957/24), rådets slutsatser om att stärka Europas konkurrenskraft genom rymden av den 23 maj 2024 (dok. 10142/24), rådets slutsatser om stärkt kunskapsutnyttjande som ett verktyg för en motståndskraftig och konkurrenskraftig industri samt öppet strategiskt oberoende i Europa av den 23 maj 2024 (dok. 10182/24), rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 28/2023 *Offentlig upphandling i EU – Mindre konkurrens vid upphandlingar av byggtreprenader, varor och tjänster under perioden 2011–2021* som godkändes den 23 maj 2024 (dok. 10358/24), rådets slutsatser om en konkurrenskraftig europeisk industri som motor för vår gröna, digitala och motståndskraftiga framtid av den 24 maj 2024 (dok. 10127/24), rådets slutsatser om en inre marknad till gagn för alla av den 24 maj 2024 (dok. 10298/24) och rådets slutsatser om främjande av hållbar elnätsinfrastruktur av den 30 maj 2024. Det bör också noteras att i La Hulpe-förklaringen om det sociala Europas framtid som lades fram under högnivåkonferensen om den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som anordnades av det belgiska ordförandeskapet den 15–16 april 2024, framhölls målet att främja en rättvis omställning till klimatneutralitet.

Under diskussionerna på teknisk nivå om klimatmålet för 2040 har en rad olika frågor tagits upp. Delegationerna delar generellt uppfattningen att alla sektorer bör bidra till omställningen, även om de tar hänsyn till medlemsstaternas särdrag och olika förhållanden, samt behovet av att säkerställa en rättvis omställning och ett konkret genomförande. De punkter som betonades under diskussionerna sammanfattas i följande avsnitt.

Bevarandet av den europeiska industrins konkurrenskraft och den inre marknadens roll

Delegationerna är starkt övertygade om att det är mycket viktigt att skydda den europeiska industrins konkurrenskraft och säkerställa lika villkor, både globalt och inom EU. Aktiv klimatdiplomati är avgörande för att uppmuntra till stärkta globala begränsningsåtgärder. EU bör utnyttja pionjärfördelen på marknaderna för ny teknik och utnyttja den inre marknaden fullt ut. Akten om kritiska råvaror och rättsakten om nettonollindustri kan bidra till att öka möjligheterna till utveckling och utökning av ny teknik. Samtidigt är det nödvändigt att investera i utbildning, kompetensutveckling och omskolning av arbetstagare för att säkerställa att unionens arbetskraft kan tillgodose behoven i samband med omställningen och svara mot förändringarna på arbetsmarknaden.

Behovet av ytterligare investeringar och förbättrad samordning för utveckling av infrastrukturen

Behovet av fler investeringar, bland annat i ren teknik och infrastruktur för energi och transport, erkänns överlag, liksom behovet av att undanröja hinder för att påskynda utbyggnaden av gränsöverskridande infrastruktur. Det är viktigt med en tillförlitlig och förutsägbar ram för dessa investeringar, men samtidigt bör man undvika överreglering och byråkrati. Fonden för ett sammanlänkat Europa och innovationsfonden är centrala verktyg och bör genomföras effektivt. Den största flaskhalsen är tillståndsprocessen, som bör rationaliseras och förkortas. Det är viktigt att bygga upp den administrativa kapaciteten och att dela riktlinjer, information och gemensamma data, eventuellt med hjälp av tematiska plattformar. Överlag efterlyses en effektiv användning av EU-medel och ett erkännande av Europeiska investeringsbankens viktiga roll. Det konstateras dock också att mer privat kapital behövs, bland annat för forskning, utveckling och innovation. De investeringsrelaterade riskerna bör minskas, till exempel genom regleringsstöd eller mekanismer för riskdelning. Andra förslag från delegationerna är främjande av privata/offentliga partnerskap och främjande av gränsöverskridande projekt och samarbete, bland annat när det gäller finansiering. Vissa delegationer har också pekat på behovet av att rikta det statliga stödet för att undvika snedvridning av konkurrensen.

Synergier och samstämmighet mellan den cirkulära ekonomin och klimatpolitiken

Den cirkulära ekonomin och resurseffektiviteten erkänns allmänt som viktiga sätt att minska utsläppen av växthusgaser och samhällets kostnader samt importberoendet. Flera delegationer har föreslagit att inkludera strategier för cirkulär ekonomi i klimatpolitiken. Strategier för cirkulär ekonomi som syftar till att minska livscykelutsläppen, såsom ekodesign, bör fullföljas. Hållbara konsumtionsmönster bör uppmuntras genom att konsumenterna erbjuds hållbara och överkomliga alternativ samt genom information och medvetandehöjande åtgärder.

Klimatmål för 2040 och bidrag från landbaserade och tekniska koldioxidupptag

De flesta delegationer har ännu inte antagit någon ståndpunkt om exakt nivå på det framtida klimatmålet för 2040, men flera delegationer är överens om att EU måste fastställa ett ambitiöst mål i tid. Flera andra delegationer har efterlyst större tydlighet när det gäller de sociala och ekonomiska konsekvenserna av det rekommenderade målet. Behovet av ökade koldioxidupptag i framtiden erkänns överlag, men vissa delegationer har på grund av olika osäkerheter varnat för att förlita sig alltför mycket på upptag vid utformningen av målet, oavsett om dessa är tekniska eller naturbaserade. Vissa delegationer har också framhållit behovet av att ta hänsyn till frågan om allmänhetens acceptans. Flera delegationer betonar de förnybara energikällornas roll som hörnsten i energiomställningen, medan flera andra framhåller behovet av att respektera principen om teknikneutralitet. Flera delegationer har också understrukt vikten av att EU beslutar om ett inhemskt mål så att ett uppdaterat nationellt bidrag kan meddelas i god tid före COP30, i linje med Parisavtalet.

Behovet av ett helhetsgrepp på jordbrukssektorn

Med tanke på vikten av att säkerställa livsmedelstrygghet som primär funktion skulle jordbrukssektorn behöva en helhetsstrategi för att stimulera till hållbar livsmedelsproduktion, inbegripet en balans mellan livsmedelsproduktion och livsmedelskonsumtion, tillsammans med nya möjligheter, bland annat för att försörja bioekonomin och generera koldioxidupptag. En integrerad strategi av detta slag bör omfatta både riskhanterings- och riskbegränsningsåtgärder och ta hänsyn till behovet av att säkerställa sektorns konkurrenskraft och en skälig inkomst för jordbrukare. Politiken bör förbättra sektorns motståndskraft och ge incitament för att minska utsläppen samtidigt som hänsyn tas till de socioekonomiska konsekvenserna för jordbrukarna.

Frågor till ministrarna:

- *Hur bör EU:s klimatmål för 2040 och ramen för perioden efter 2030 utformas, med beaktande av unionens åtagande om en konkurrenskraftig omställning till klimatneutralitet, samtidigt som man erbjuder möjligheter att bygga upp industriellt ledarskap och främjar en rättvis omställning?*
 - *Hur kan åtgärder på efterfrågesidan mobiliseras på bästa sätt i ramen för perioden efter 2030, inbegripet en mer cirkulär användning av material samt en delningsekonomi och delad mobilitet, för att komplettera de tekniska minskningsalternativen och därigenom minska investeringsbehoven och samhällskostnaderna?*
-